

HÖG REDUKTIONSPOTENTIAL

Infrabyggande och underhållstjänster

Realiseringen av utsläppsminskningar i upphandlingar påverkas av

- Utsläpp från byggande och byggnader, samt utsläpp från trafik och arbetsmaskiner.
- Koldioxidsnåla alternativ inom upphandling samt koldioxidsnåla lösningar och upphandlingsmodeller på marknaden.
- Befintliga kriterier, verktyg och metoder för att bestämma och verifiera koldioxidsnåla lösningar.
- Upphandlarens kompetens samt övriga mål och randvillkor för upphandlingen.

Verksamheten på byggarbetsplatser beräknas generera 5 % av den byggda miljöns totala koldioxidavtryck, medan byggandet står för 25 % av de totala utsläppen vid offentlig upphandling. Cirka 25 % av trafikutsläppen genereras till följd av byggarbetsplatser. Den främsta källan till utsläpp är användningen av maskiner och transportutrustning som drivs med fossila bränslen.

Utsläppsminskande åtgärder och deras potential för att minska utsläppen*

- Förbättra resurseffektiviteten: resurseffektiva lösningar används istället för jungfruliga jordmassor
- Betongkross
- Utsläppssnål asfalt
- Industriella biprodukter
- Minimering av transportbehovet
- Utnyttjande av massor på objektet
- Mellanlagring av massor på eller nära objektet, för återanvändning
- Bortskaffande av massorna så nära objektet som möjligt
- Arbetsplatstjänster
  - Åtgärder för fossilfri arbetsplats 90 %
  - Åtgärder för utsläppsfri arbetsplats 100 %
- Med hjälp av utsläppsdatan för infrabyggande är det möjligt att identifiera produktalternativ med låga koldioxidutsläpp per objekt
  - [Utsläppsdatan för infrabyggande](#)

*) Bedömningen av utsläppsminskningspotentialen baseras på enskilda fallstudier där utsläppsminskningarna, som anges i procent, har uppnåtts för den aktuella åtgärden. Procentsatserna beskriver skillnaden mot den alternativa lösningen som, beroende på fallet, presenteras för de tillämpliga livscykelstadierna. Mängden utsläppsminskningar beror dock på helheten, omständigheterna och utgångsdata, så procentsatserna är endast riktgivande och kan inte direkt generaliseras eller jämföras med varandra. Källa: Siiskonen et al. 2022.

Exempel på koldioxidsnåla lösningar inom områdesbyggande

Green deal-avtal för utsläppsfria byggarbetsplatser

- Lukutorget i Esbo – pilot för utsläppsfritt bygge
- Kungseken i Helsingfors – fossilfri byggarbetsplats som kriterium

[Läs mer om green deal-avtalet \(på finska\)](#)

Oslo är alla byggarbetsplatser fossilfria

[Läs mer om KlimaOslo, 2019](#)

Tavastvägen (infrastrukturprojekt)

- Beräkning av utsläpp för olika scenarier
- Mellanlagring och återanvändning av jordmassor
- Fossilfri byggarbetsplats
- Utsläppen beräknas ha minskat med 27 % jämfört med normalt
- Upphandlingsplanering för renovering av gatuavsnitt – Case Tavastvägen, Helsingfors stad

[Läs mer om Case Tavastvägen \(på finska\)](#)

KEINO Kompetenscentrum
för hållbar & innovativ
offentlig upphandling

KEINO är ett konsortium vars olika områden implementeras och utvecklas gemensamt av Motiva Oy, Teknologiska forskningscentralen VTT Oy, innovationsfinansieringsverket Business Finland, Finlands miljöcentral SYKE och Hansel Oy.

www.hankintakeino.fi